

בישלוך עם שיער עורבי

חררה", והמאהב הזקן שלה נראה כמו הגבר בסיפור השני בקובץ – כי כמושב של ישראל, כמו בהרבה מושבים אחרים בספרות העברית, ליד אישה פסר כופסית, אירופית במקור, יש גבר עם רגליים קיר חות ורוות. גם כאן יש עומק פסיכולוגי: תנה חולמת שבפרדס שלה צומחים שוב ושוב עשבים שוטים.

ב"אוכלת לו את הלכ" מדובר באישה שאהובה המת רודף אותה מקברו. "ריריות מוגלתית כיסו את פניך האפורות", היא נזכרת. הדוברת היא עורכת דין, יש לה תברה בעבודה שקוראים לה צילה, יש לה כסף, והיא מתעברת מאיזה נהנדס. אולי היא הדמות מהסיפור "מכורה". ובאמת, מי שיקרא לאחור ימצא שאמנם גם אל הגיבורה ההיא התקשרה צילה מהעבודה. ולמה הדוברת מכנה את ההריון מהנהנדס, "תפיחה"? כי זה הפרנציפ האסתטי. ויש כסף הפלה.

האירוע הסימבולי הזה מוביל לסיפור הבא: "פתוחה". גם פה עוברת הדוברת הפלה לא רצויה, מה שמחייב הצפת תודעתה בויתרון ילדות. היא הסתירה מאמה, בעלת שיער העורבי, את העובדה שקיבלה מחזור חודשי בגיל צעיר מאוד. ועכשיו השיא – "תאומי קוקטו". הדובר, גבר מלוכלב שמאופיין בכמה משפטים קצרים כמו "אני אדם נייטרלי, לא תיאטרלי", מוצא את החתיכה החסרה שלו כשהוא מניח לאשה כרותת דגדגן לסרס אותו. יש סריסים שגולדו כאלה מבטן אמם, יש סריסים שטורסו בידי אדם, יש סריסים שסירסו עצמם למען מלכות שמים, ויש יעל ישראל. היא מגיעה לאת הקוראים בעברית תקנית, חד ממדית ולא ממש מעניינת, כדי להיכנס בהיכלי הספרות מצוידת בלשון של עמליה כהנא כרמון, ובפואטיקה ביוב נוסח צ'דלס בוקובסקי. אבל זה לא ממש מצליח לה כי גם פואטיקה הביוב נועדה לאמיצים באמת.

בכל אחד מהסיפורים בקובץ מורגשת שאיפה כנה להגיע להפסטה: לנקודה שממנה היסוד העלילתי הופך מיותר, המקום, הזמן החלל מתערפלים, ונשאר רק דימוי אחד מדויק וסוטלי – הגוף האנושי. אבל ישראל לא משיגה את ההפסטה, והדימוי לא מתפתח, לא מתעצם. והעיקר: הוא לא מחזיק 15 סיפורים.

איור: צינת כליד

יעל ישראל. ערימה של קלישאות

גיבורת הסיפור "מכורה", הוא כותב יומן. הגיבור ואישתו הנרקבת בקברה היו נשואים שש שנים. הוא משחזר אותה באמצעות שחקנית, שמגלמת אותה בסרט איטליאני שהוא יוצר. מסקנה: אין לה תחליף.

ב"עניבות מאמריקה" בוזרת ישראל לראשונה לכתוב בגוף שלישי. בעלת הפרדס חנה השמנה והד מופרעת חונקת בחור צעיר ויפהפה שעורך אצלה תאוה. הגוף שלה מכוסה "אדמומיות רקובות כמו

דוהו היא הפליאה בו מכות, על הטוסיק כמוכז. הוא משתחרר מאימתה בכך שהוא מטפל בה בסריוס כעת חוליה. שוב מופיעות כאן "ידיים שמנוניות", "ריקבון", ובנוסף מיוחד בצורת המלה "עפוש". האקט המיני של הסיפור הזה: משכב עם שתי לסכינות.

בסיפור "חזרת תלבושות" מופיע שוב קולנוען. זה לא הקולנוען מהסיפור הקודם, כי אצלו בעלת השיער העורבי שמתה היא רווקא אישתו. כמו

יצאתי לחפש מחסה

יעל ישראל, הסדרה הלבנה. הוצאת עם עובד, 150 עמ'. 30 שקלים

טל ניב

על ישראל כותבת כרצינות, ממש מתפוצצת ממאמץ. אבל כל מה שהיא מצליחה לעשות הוא לחזור שוב ושוב על אותה דמות בכיינית ומר גבלת ועל אותו רעיון נרוש. הסיפורים שלה מנסים להגיד משהו על חרדת הסירוס ושקיעה בגופניות, אבל נותרים ערימה של קלישאות, כי לישראל פשוט אין סבלנות לאכילה ומין, שהם החומרים של פולחני הגוף. היא לא חוקרת, מפרקת או בודקת אותם, היא פשוט נעצרת בשלב שבו ילד זורק מהמרפסת ביצה על עוברי האורח.

רוח הסיפורים שלה מוגשים בגוף ראשון, לעתים מפי אנשים שעיסוקם כתיבה. ברובם חוזרים פרטים שהוזכרו בסיפורים אחרים. זה אמור ליצור קישורים בעלי משמעות, אבל מעורר דווקא תחושה של יומרה ורפיון עלילתי. הדובר בסיפור הראשון, אולי טרנסקסואל, יוצא לשוטט ברחובות לאחר שרצה, או לא, את אהובו העשיר המוגש. בסיפור השני יש גימיק מרתביקיומי: הגיבור עומד עם בת זוגו מול מראה, ומשם מתחיל מסע אל תוכו של האורגניזם הנשי המבחיל. כך הרי מגיעים אל המהות העלובה, אל תפיסת הליחה הטרומה. "ראיתי בלון מגופת... מויל קילוחים ריקים שמנוניים המעלים צחנה כנגע עם האוויר", כך מרווח הרובר מהססה. ואולי מסתרת פנינה באפר, אולי האצילות והפיזיות מסתרות בוהמה המחליאה באמת. את זה יאלצו הקוראים לחפש אצל פזוליני.

בסיפור "מכורה" יש לגיבורה אמה שגרקבת מס' רטן ומאהב. היא היתה נשואה בעבר, נסעה לאמסטרדם, חזרה רזה, נהשמינה כחזירה. בסיפור הבא, הנושא שם קולנועי טעון למכנינים, "במצב הדברים הנוכחי", אנחנו פוגשים קולנוען שגם אמה שלו נרצחה. היא ייקית, מורה ובעלת "שיער עורבי". ביל-